

Nr 67.

Ankom till riksdagens kansli den 6 maj 1930 kl. 4 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag om ändrad lydelse av 3 § i lagen den 27 juni 1896 om rätt till fiske m. m. jämte i ämnet väckta motioner.

(2:a avd.)

I en till riksdagen den 7 februari 1930 dagtecknad, till jordbruksutskottet hänvisad proposition, nr 70, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagda, i statsrådet och lagrådet hållna protokoll, föreslagit riksdagen att antaga följande förslag till

1) L a g

angående ändring i 3 § lagen den 27 juni 1896 (nr 42 s. 1) om rätt till fiske.

Härigenom förordnas, att i 3 § lagen den 27 juni 1896 om rätt till fiske, vilken paragraf förut ändrats genom lagen den 22 juni 1928 (nr 183), skall mellan tredje och fjärde styckena införas ett nytt stycke av följande lydelse:

Vid Skånes västra kust må varje svensk undersåte utöva fiske eller agntäkt vid annans strand, ändå att fall ej föreligger som i andra stycket sägs; dock vare vid strand inom Barkåkra socken, Ängelholms stad eller Strövelstorps socken fiske efter lax med fast redskap strandägaren förbehållet.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1930.

2) L a g

angående utsträckt tillämpning av lagen den 22 juni 1928 (nr 184) om ersättning till strandägare för mistad fiskerätt.

Härigenom förordnas som följer:

Vad i lagen den 22 juni 1928 om ersättning till strandägare för mistad fiskerätt är stadgat för det fall att fiske med rörlig redskap vid strand inom Göteborgs och Bohus eller Hallands län blivit fritt skall jämväl äga tillämpning,

Bihang till riksdagens protokoll 1930. 10 saml. 25 häft. (Nr 67.)

såvitt den ändring i lagen om rätt till fiske, som träder i kraft den 1 juli 1930, medför att varje svensk undersåte erhåller rätt att utöva fiske eller agntäkt vid strand inom Skåne, där sådan rätt enligt äldre lag var förbehållen strandens ägare. I avseende å fiske med fast redskap skall dock ersättning utgå allenast där strandägaren, med uteslutande av andra fiskande, efter den 1 januari 1897 men före den 1 januari 1930 själv eller genom annan tillgodogjort sig sådant fiske.

Framställning om ersättning enligt denna lag vare ansedd såsom i rätt tid gjord, där den skett före den 1 juli 1935.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1930.

Beträffande utredningen i ärendet tillåter sig utskottet hänvisa till de propositionen bilagda, i statsrådet och lagrådet förda protokoll.

Motioner. I detta sammanhang har utskottet till behandling förehaft följande i anledning av propositionen väckta, till jordbruksutskottet hänvisade motioner, nämligen:

1) *nr 400* i andra kammaren av herr *Olsson* i Kullenbergstorp, vari hemstälts att riksdagen, med avslag å Kungl. Maj:ts proposition nr 70, måtte för sin del antaga följande

Förslag

till

Lag

angående ändring i 3 § 3 st. lagen den 27 juni 1896 (nr 42 s. 1) om rätt till fiske.

Härigenom förordnas, att 3 § 3 st. lagen den 27 juni 1896 om rätt till fiske skall i nedan angivna del erhålla följande ändrade lydelse:

I Göteborgs och Bohus samt Hallands län *ävensom vid Skånes västra kust* äge varje svensk undersåte även eljest rätt att med rörlig redskap, vartill i förevarande fall hänföres jämväl mindre ålryssja, utöva fiske eller agntäkt vid annans strand; dock gälle härvid i avseende å det vatten, som finnes till och med etthundraåttio meter från det ställe invid stranden, där stadigt djup av två meter vidtager, följande undantag:

fiske efter — — — Finsbolandet.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1930.

2) *nr 401* i andra kammaren av *samme motionär*, vari hemstälts att riksdagen måtte för sin del antaga följande

F ö r s l a g

till

L a g

angående utsträckt tillämpning av lagen den 28 juni 1928 (nr 184) om ersättning till strandägare för mistad fiskerätt.

Härigenom förordnas som följer:

Vad i lagen den 22 juni 1928 om ersättning till strandägare för mistad fiskerätt är stadgat, för det fall att fiske med rörlig redskap vid strand inom Göteborgs och Bohus eller Hallands län blivit fritt skall jämväl äga tillämpning, såvitt den ändring i lagen om rätt till fiske, som träder i kraft den 1 juli 1930, medför att varje svensk undersåte erhåller rätt att utöva fiske med rörlig redskap, vartill i förevarande fall hänföres jämväl mindre ålryssja, vid strand inom Skåne, där sådan rätt enligt äldre lag var förbehållen strandens ägare.

Framställning om ersättning enligt denna lag vare ansedd såsom i rätt tid gjord, där den skett före den 1 juli 1935.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1930.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för de gjorda framställningarna, hänvisas till motionerna.

Beträffande gällande lags bestämmelser om fiskerätt i havet lämnas i propositionen följande redogörelse.

Det grundläggande stadgandet angående den fiskerätt, som är förenad med äganderätten till stranden, finnes i 2 § av lagen den 27 juni 1896 om rätt till fiske. I nämnda hänseende skiljer lagrummet mellan å ena sidan vattnet inomskärs och å den andra vattnet vid öppna havsstranden och utom skären. Inomskärs tillhör sålunda fisket i dess helhet strandägaren, medan vid öppna havsstranden och utom skären hans enskilda fiskerätt omfattar allenast det vatten, som finnes till och med 180 meter från det ställe invid stranden, där stadigt djup av 2 meter vidtager. I de delar av havet, dit strandägarerätten efter vad nu sagts icke sträcker sig, äger enligt 1 § fiskerättslagen varje svensk undersåte rätt att fiska. För utsättande av vissa slag av fast fiske-redskap erfordras dock tillstånd av Konungen eller, vad angår strandägare, av Konungens befallningshavande.

Från den i 2 § givna bestämmelsen äro åtskilliga undantag stadgade. Dessa, som huvudsakligen upptagits i 3 § av lagen, äro särskilt av betydelse i vad gäller rikets västra kust. Med avseende härå är till en början att märka ett stadgande (3 § 2 st.) av innebörd att vid nämnda kust fisket efter sådan havsfisk, som går till stränderna i stora stim (sill, skarpsill, makrill och gråsej), står öppet för en och var, oavsett om han är strandägare eller icke. Förutsättning är dock, att detta överensstämmer med i orten tillämpad sedvana. Ifrågavarande regel har i lagen uttryckts genom föreskrift därom, att vid de delar av rikets västra kust, där för fångande av berörda slags fisk de fiskande av ålder oklandrat följt fisken efter dess drev och fiskat vid annans strand, sådan rättighet skall fortfarande tillkomma dem. Vid sidan av denna

Gällande lags
bestämmelser
om rätt till
fiske i havet.

bestämmelse finnes — enligt lag den 22 juni 1928, vilken trätt i kraft den 1 juli samma år — ytterligare ett stadgande (3 § 3 st.), som emellertid omfattar allenast rörlig redskap och har avseende blott å Göteborgs och Bohus samt Hallands län. Sistnämnda stadgande innehåller, att i dessa län varje svensk undersåte även eljest äger rätt att med rörlig redskap utöva fiske eller agntäkt vid annans strand. Enligt uttrycklig föreskrift är, såvitt gäller tillämpning av denna bestämmelse, jämväl mindre ålryssja att hänföra till rörlig redskap. Å andra sidan gäller bestämmelsen icke fullt ut. Sålunda är ostronfisket städse förbehållet strandägaren och likaså fisket efter hummer i Bohusläns tre nordligaste härad ävensom i tre angivna havsvikar i landskapets södra del.

Någon motsvarighet till den nyss angivna, för de två norra länen å västkusten meddelade bestämmelsen angående frihet för envar att idka fiske med rörlig redskap finnes icke beträffande Skåne. Emellertid äger där tillämpning ett för hela riket gällande stadgande (3 § 4 st.) av innehåll, att, där vid öppna havsstranden och utom skären de fiskande av ålder oklandrat med rörlig redskap utövat fiske eller agntäkt vid annans strand annorledes än i lagen är medgivet, de skola vara vid sådan rätt bibehållna. I den mån sådant överensstämmer med de lokala sedvanorna är på grund härav fiske med rörlig redskap av varje slag fritt jämväl vid den skånska västkusten. Att lagrummet endast hänför sig till öppna havsstranden och vattnet utomskärs är för denna del av kusten utan betydelse.

*Frågan om
frigivandet
av fisket å
Skånes
västra kust.*

Under det att inom de båda norra länen å rikets västra kust, om man bortser från vissa undantagsfall, sedan den 1 juli 1928 någon strandägarerätt vad angår fiske med rörlig redskap överhuvud icke är gällande, måste alltså vid den till Skåne hörande delen av samma kust den, som vill med dylik redskap fiska vid annans strand, i varje särskilt fall vara beredd visa, att nämnda fiske vid den ifrågavarande stranden enligt sedvana står öppet även för annan än strandägaren. Frågan om ett frigivande av fisket jämväl vid denna kust har dock sedan länge stått på dagordningen. Att någon åtgärd härutinnan hittills ej vidtagits har huvudsakligen haft sin grund däri, att för Skånes vidkommande spörsmålet gällt — icke, såsom i de norra länen, blott fisket med rörlig redskap — utan ock det med fast redskap idkade fisket och därigenom blivit mera komplicerat. Såsom närmare framgår av proposition nr 2 till 1928 års riksdag — varigenom framlades förslaget till förenämnda lagändring rörande de två nordliga västkustlänen — ansågs också det då föreliggande utredningsmaterialet rörande sistnämnda fiske icke vara fullt tillräckligt.

Resultatet av den härefter fullföljda utredningen föreligger i den nu framlagda propositionen.

Den ifrågasatta lagändringen innebär, att fiske — även fisket med fast redskap — och agntäkt vid Skånes västra kust med visst undantag skulle bli fria för varje svensk undersåte. Vid genomförandet av denna lagändring skulle strandägare på vissa villkor erhålla ersättning av statsmedel för värdet av den förmån, som genom lagändringen skulle för honom gå förlorad.

Såsom motivering till förslaget har departementschefen anfört följande.

Departementschefen.

»Lika med flertalet av de i detta ärende hörda myndigheterna finner jag mig kunna giva min anslutning till den uppfattning, som legat till grund för det

inom justitiedepartementet utarbetade utkastet till ändring i 3 § fiskerättslagen. Att ett frigivande i där angiven utsträckning av fisket vid den skånska västkusten i stort sett endast utgör ett stadfästande av en i sedvanan å de därav berörda orterna grundad regel, torde få anses tydligt. Den utredning härutinnan, som av länsstyrelserna nu förebragts, synes mig på ett tillfredsställande sätt utfylla såväl de undersökningar, vilka för ett tjugotal år sedan företagits, som därför lämnade uppgifter i enahanda riktning. Någon skillnad lär härvid icke vara att göra mellan fisket med rörlig och fisket med fast redskap eller mellan de två slag av den senare redskapen, ryssja och bottengarn, som för närvarande äro i bruk vid Skånes västra kust. I denna del må, i anslutning till vad i promemorian yttrats därom att ålbottengarnen i det hela vore en mera ny företeelse, särskilt anmärkas, att enligt utredningen bottengarn förekommit, om ock sparsamt, å förevarande kust sedan lång tid tillbaka, därvid bruket av sådan redskap synes hava stått öppet även för andra än strandägare. Större betydelse lär dock redskapen hava fått först under tiden näst efter sekelskiftet, i det att bottengarn då börjat användas för ålfångst. När sålunda ålbottengarn utsatts, har det nästan uteslutande skett av egentliga fiskare utan att vederbörande strandägare, om man bortser från ett par undantagsfall från senaste tid, betingat sig någon ersättning. Anspråk på enskild fiskerätt beträffande nu ifrågavarande redskap hava väl framställts i ytterligare några fall men icke hävdats genom fiskets tillgodogörande. Någon faktisk förändring beträffande fiskets utövning lär med hänsyn till vad nu anförts en lagändring i förevarande syfte i det stora hela näppeligen kunna medföra, samtidigt som den emellertid skulle för den egentliga fiskarbefolkningen innebära ett välbehöfligt skydd. Och med hänsyn till vad de myndigheter, som i avseende å utredningen representerat den praktiska erfarenheten, uttalat angående de olägenheter, som äro förknippade med det nuvarande osäkerhetstillståndet, torde frågans lösning icke längre böra framskjutas. Den uppfattning, vartill jag sålunda kommit, har icke kunnat rubbas av det avstyrkande utlåtande, som, vad angår fiske med fast redskap, avgivits av en av de i saken hörda myndigheterna, nämligen domänstyrelsen. Härvidlag vill jag beträffande denna myndighets uttalande därom, att kronan vid rikets västra kust ägde fastigheter, som utarrenderats, särskilt anmärka, hurusom det av utredningen framgår, att — bortsett från en fastighet å ön Ven — i intet av dessa fall vare sig arrendatorn framställt anspråk på enskild fiskerätt eller sådan för fastighetens räkning eljest gjorts gällande.

Icke heller kan jag dela kammarkollegiets åsikt, att särskilda åtgärder nu erfordras på grund därav, att den nya lagstiftningen skulle komma att gälla till förmån för varje svensk undersåte. Med hänsyn till den omfattning, vari fisket sedvanemässigt bedrivits, torde någon ökad fara för otillbörlig konkurrens egentligen icke böra befaras, helst begagnandet av de särskilda fiskeplatserna i huvudsak lär betingas av tämligen konstanta förhållanden. Erinras må, att motsvarande spörsmål i den år 1928 antagna lagstiftningen lösts i den riktning, som här åsyftas. — Vad angår fast redskap

har kollegiet jämväl anmärkt, att den allmänna fiskerätten enligt förslaget icke blivit begränsad till redskap av nu använda slag, eller ryssja och botten-garn, samt att strandägarens intresse att nyttja vattnet för annat ändamål än fiske i vissa fall kunde trädas för nära, om för den allmänna fiskerättens be-drivande anbragtes inrättningar av mera stadigvarande art. Härvidlag må framhållas, att i enlighet med sakens natur rätt till fiske å annans vattenom-råde icke lärer i och för sig medföra befogenhet att vidtaga anordningar, som hindra fastighetsägaren att i andra hänseenden än fiske nyttja vattnet. Motsva-rande principer hava i fråga om stranden kommit till uttryck i femte styc-ket av 3 § fiskerättslagen, i det att där funnits nödigt utsäga, att vid sådant fiske, varom i paragrafen är fråga, de fiskande, med skyldighet att svara för skada och intrång, äga i viss utsträckning nyttja stranden. För övrigt bör erinras, att det synes föga förenligt med den allmänna fiskerättens be-grepp, att någon enskild fiskande genom i nu avsedd mening stadigvarande an-läggningar intager en viss fiskeplats. Sådant lärer även kunna medelst ad-ministrativa bestämmelser förhindras — jämför 1 § fiskeristadgan — och däri-genom indirekt strandägarens nu berörda intressen tillgodoses. Härtill kom-mer, att frågan i praktiken knappast torde vara av någon större betydelse. Enligt uppgift från fiskeritekniskt håll lärer nämligen på grund av de na-turliga förhållandena annan redskap än ryssja och botten-garn — eller där-med jämförlig redskap — icke kunna med fördel begagnas å förevarande kust. Att en uttrycklig begränsning i lagen till allenast dessa slags redskap dock skulle kunna leda till obefogat hinder vid tillgodogörandet av teknikens ut-veckling, torde å andra sidan icke få förbises.

I fråga om utkastet till lag angående utsträckt tillämpning av den år 1928 för Göteborgs och Bohus samt Hallands län givna ersättningslagen har do-mänstyrelsen anført, att strandägares ersättningsrätt i avseende å fiske med fast redskap icke borde annorlunda begränsas än beträffande rörlig redskap. Med anledning härav vill jag erinra, att båda ersättningsreglerna lära i prak-tiken komma att leda till enahanda resultat. Ersättningsrätten är i båda fal-len beroende därav, att strandägaren verkligen tagit någon ensamrätt till fisket i anspråk. Skillnaden är i huvudsak blott, att detta beträffande rörlig red-skap utan vidare följer av fiskerättslagens hänvisning till sedvanerätten men i fråga om fast redskap måst särskilt utsägas. Att ämnet formellt icke låter sig reglera efter en enhetlig linje beror sålunda av den principiella skillnaden i fiskerättslagens behandling av de båda slagen fiske. Härutinnan kan jag hän-visa till den närmare utveckling, som lämnats i promemorian. Emellertid synes i den föreslagna lagtexten sådan ändring lämpligen böra vidtagas, att icke blott åtgärder för fiskets tillgodogörande under de sista femton åren utan allt som i detta hänseende skett efter fiskerättslagens ikraftträdande den 1 januari 1897 skall räknas strandägare till godo vid bedömandet huruvida enskild fiskerätt hävdats.

Kammarkollegiet har funnit vissa betänkligheter möta mot att lösa ersätt-ningsfrågan enligt de genom 1928 års lagstiftning fastställda grundsatserna.

Härvidlag har kollegiet anfört, att resultatet av de verkställda undersökningarna rörande sedvanans nuvarande förekomst och omfattning icke vore oemotsägligt, samt att vid sådant förhållande — och då sedvanan icke såsom antagits berodde av en från dansk tid fortlevande uppfattning om fiskets frihet utan betecknade en senare tillkommen inskränkning i strandägarnas rätt — ersättningsfrågan icke borde göras beroende därav, att vederbörande strandägare styrkte, att vid hans strand den enskilda fiskerätten hävdats, utan ersättning medgivas i varje fall, där ej å kronans sida motsatsen vitsats. Till ett dylikt frångående av den år 1928 fastställda principen läser desto mindre vara skäl, som delade meningar synas råda angående de grunder, kollegiet i detta sammanhang åberopat. Sålunda överensstämmer vad kollegiet anfört rörande de historiska förutsättningarna för sedvanan icke med den uppfattning, som företrätts i den av kollegiet tidigare, eller år 1924, överlämnade utredningen. Att den danska lagstiftningens grundsatser, enligt vilka någon uteslutande fiskerätt i allmänhet icke tillkom strandägaren såsom sådan, fortlevat i form av den vid Skånes kust förekommande sedvanerättsliga uppfattningen om fiskets frihet, har ock antagits av de kommitterade, vilka utarbetat förslaget till gällande fiskerättslag. Här skall ock nämnas, att fiske med de slag av fast redskap, som äro i bruk vid Skånes västkust, eller ryssja och bottengarn, enligt dansk lag fortfarande icke utgöra föremål för någon strandägarerätt. Och den av kollegiet omförmälda redskapen »ålgård» — den enda redskap, som i Danmark förbehållits jordägaren — är av alldeles särskild beskaffenhet. Att dess begagnande icke medgivits annan har förklarats sålunda, att därvid jämväl själva stranden måste tagas på ett stadigvarande sätt i anspråk. Det läser för övrigt i och för sig vara av mindre betydelse, å vilken grund sedvanan får anses vila. Har densammas förekomst och omfattning väl fastslagits, synes det knappast kunna väcka betänkligheter, om ersättningsfrågan regleras på sätt, som finnes bäst motsvara de faktiska förhållandena. I detta samband vill jag beträffande det av kollegiet åberopade, av högsta domstolen den 8 mars 1916 meddelade utslaget rörande fiskerätten vid Löddesnäs strand anmärka att, såsom den inom departementet upprättade promemorian (s. 9) visar, fråga här varit om ett undantagsfall, som väl enligt de föreslagna bestämmelserna grundar ersättningsrätt för strandens ägare men icke rubbar tillförlitligheten av undersökningens resultat i fråga om förekomsten av sedvanemässigt fritt fiske i övrigt. Slutligen bör erinras, att med hänsyn till den utredning, som nu föreligger, det egentligen icke kan möta någon svårighet för den strandägare, till vilken ersättning billigtvis bör utgå, att visa, att de nödiga förutsättningarna finnas. Även i nu berörda del ansluter jag mig alltså till den uppfattning, som kommit till uttryck i det här förevarande lagutkastet. — I fråga om kammarkollegiets uttalande beträffande stadgandet, att i avseende å fiske med fast redskap ersättning skall utgå allenast i den mån fisket tillgodogjorts, får jag hänvisa till vad jag nyss yttrat med anledning av den av domänstyrelsen framställda anmärkningen mot samma bestämmelse.»

Utskottet. Även utskottet finner det vara genom den föreliggande utredningen klart ådagalagt, att fisket å Skånes västkust, såväl med rörlig som fast redskap, i regel betraktas såsom och utövas fritt, vilken sedvana utan tvivel har sin grund i kvarstående dansk rättsuppfattning. I fråga om fiske med fast redskap saknar emellertid denna sedvana stöd i gällande lag. Vidkommande rörlig redskap innehåller visserligen lagen en möjlighet att återopa sedvanan, men i praktiken blir denna av tvivelaktigt värde. Att åtgärder måste vidtagas för hävande av det osäkerhetstillstånd, som härigenom uppkommit och tydligen alltmera skärpes, finner utskottet uppenbart. Någon annan i princip tillfredsställande lösning än den nu föreslagna torde icke vara möjlig att finna. Förslaget följer ock samma linjer, som redan tillämpats vid lagändringen 1928 för den övriga västkusten. Fisket förklaras uttryckligen fritt, med undantag för laxfisket inom sydligaste delen av Kristianstads läns västra kust, varest den fria sedvanan ej kunnat påvisas. I själva verket innebär lagändringen alltså intet nytt utan allenast ett stadfästande av vad som redan tillämpas. På samma sätt som vid 1928 års lagändring stadgas emellertid rätt för de strandägare, som hävdad sin fiskerätt — detta har emellertid endast inträffat i ett fåtal undantagsfall — att av staten erhålla ersättning.

Utskottet har alltså funnit förslaget tillfredsställande och har icke rubbats i denna uppfattning genom vad som anförts i de i ämnet väckta motionerna. De skäl, som av motionären åberopas, synas i huvudsak vara på förhand bemötta genom vad i propositionen anføres, men utskottet anser sig dock böra ytterligare understryka vissa synpunkter.

Att ett sedvanemässigt fritt fiske äger rum å Skånes västkust, synes motionären knappast bestrida. Vad motionären däremot riktar sig emot är, att sedvanerätt åberopas beträffande fiske med bottengarn, ett fiske som motionären betraktar såsom först på senare tid tillkommet. Överhuvud synes motionären allenast rikta sig mot detta fiske, och det förefaller utskottet, som om motionären icke beaktat, att även större ryssjor i stor utsträckning å denna kust användas för ålfisket — enligt vad för utskottet uppgivits skulle dessa redskap där rentav vara de viktigaste. Vad emellertid beträffar bottengarnen, så ha även sådana enligt vad i propositionen uppgives (s. 7) av gammalt använts å Skånes västkust, ehuru redskapen först under tiden näst efter sekelskiftet fått större betydelse därigenom, att de allmänt börjat användas för ålfångst. Motionärens huvudsynpunkt mot bottengarnen och därigenom mot lagförslaget är fiskevårdens. Dessa redskap äro enligt motionärens mening skadliga för fisket, och deras användande medför intrång för strandägaren. Av denna anledning vill motionären inskränka lagändringen till rörlig redskap. Utskottet vill framhålla, att fiskevårdssynpunkter icke torde böra inblandas i den förevarande frågan. Motionärens anmärkningar avse frågan huruvida och under vilka villkor bottengarn överhuvud bör få användas. Är redskapet skadligt för fiskbeståndet, på sätt motionären gör gällande, äro givetvis restriktiva bestämmelser påkallade även i förhållande till redskapens användning av strandägarna. Dylika bestämmelser höra emellertid hemma i den administrativa lagstiftningen. På sätt departementstchefen jämväl framhållit böra också sådana

särskilda bestämmelser rörande ordningen för fiskets bedrivande, som, exempelvis vid ökad användning av ålbottengarn, eventuellt i framtiden må finnas erforderliga, kunna administrativt meddelas. I detta sammanhang vill utskottet slutligen erinra, att behovet av administrativ lagstiftning beträffande ålbottengarnens användning på grund av 1929 års riksdags skrivelse nr 330 redan är föremål för utredning. Vad i motionen anförts emot det föreliggande förslaget kan utskottet alltså icke finna bärande.

Utskottet vill slutligen framhålla, att den föreliggande frågan är av icke ringa betydelse. Det gäller här en talrik fiskarbefolkning, som för sin framtid är beroende av att få sina hittillsvarande utkomstmöjligheter tryggade och lagligen erkända.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen med avslag å motionerna II: 400 och 401 måtte bifalla förevarande proposition.

Stockholm den 6 maj 1930.

På jordbruksutskottets vägnar:

C. J. JOHANSSON.

Vid detta ärendes slutbehandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Nils August Nilsson, Elof B. Andersson, Gabrielsson, Carl E. Eriksson, Granath, August W. Johansson, friherre Lagerfelt och Henriksson* samt

från andra kammaren: herrar *Johansson* i Uppmälby, *Sköld, Carlström, Uddenberg, Svensson* i Grönvik, friherre *Lilliecreutz* och *Pehrsson* i Bramstorp.

Reservation

av herrar *Svensson* i Grönvik och *Pehrsson* i Bramstorp, som anført följande:

Vare sig i Kungl. Maj:ts proposition eller utskottets utlåtande synes oss några hållbara skäl hava anförts för den undantagsställning, som föreslagits beträffande fisket vid Skånes västra kust. De lagändringar, som år 1928 genomfördes i avseende å fiskerätten vid kusten av Göteborgs och Bohus samt Hallands län, berörde endast fiske med rörlig redskap, inberäknat jämväl mind-

re ålryssja. Såväl kammarkollegium som domänstyrelsen ha i avgivna utlåtanden avstyrkt frigivandet av fisket med fast redskap. Även Malmöhus läns landsting har i avgivet yttrande över förslagen till nya bestämmelser för fiskerätten tillstyrkt, att fiske med rörlig redskap fritt må bedrivas vid Skånes västra kust, men däremot icke med fast redskap. Någon annan sedvanerätt från den danska tiden torde ej heller föreligga för Skånes västra kust än för Göteborgs och Bohus samt Hallands län.

Utskottet synes nästan uteslutande med fast redskap åsyfta ålbottengarn. Sådana förekomma dock ej på den norra delen av kuststräckan i fråga. För övrigt gäller Kungl. Maj:ts proposition fasta fiskredskap i allmänhet och icke endast ålbottengarn. De fasta redskap, som av åtskilliga icke yrkesfiskare utsatts utan strandägarnas medgivande, äro av helt annan typ och ej alls avsedda för ålfångst. Enligt den kungl. propositionen tillåtes även uppsättandet av dylika fasta redskap, vilket huvudsakligen torde komma att utnyttjas av icke yrkesfiskare. Utskottet synes ha förbisett, att uppsättandet i större omfattning av fasta redskap inkräktar på möjligheten för de verkliga fiskarena, som begagna rörlig redskap, att utöva sin näring. Då det ej kunnat visas, att strandägarna lagt hinder i vägen för fiske med rörlig redskap, förefaller den misstänksamhet gentemot strandägarna, som tagit sig uttryck i föreliggande förslag till särslagstiftning för Skånes västra kust, oförklarlig.

Även det sätt, som i den kungl. propositionen anvisas för lösandet av fiskerätten, är synnerligen anmärkningsvärt. Det har ej påvisats, att fiskare, bosatta inom respektive kommuner, av strandägarna vägrats rätt att utöva fiske med rörlig redskap. Strandägarna ha ansett, att dessa fiskare utöva en näring, som i stort sett kommit hembygden till godo, och därför i regel icke avfordrat yrkesfiskarena ersättning för intrång på strandägarerätten. Det förefaller märkvärdigt, att det föreslagna avlösningsförfarandet ger möjlighet till gottgörelse endast för det fåtal strandägare, som redan förut betingat sig ersättning för uppsättandet av ett och annat fast redskap, varemot det stora flertalet strandägare, som låtit ortens yrkesutövare fiska utan ersättning, berövas möjligheten till dylik avlösning, för att icke tala om yrkesfiskarena, som lida intrång genom utsättandet av fasta redskap. Såsom också påpekats av kammarkollegium, synes ett ordnande av lösningsskyldigheten efter sådana grunder tämligen orimligt.

Enligt vår mening har ingenting anförts, som ger anledning till en särställning för Skånes västra kust i fiskerättshänseende, utan samma bestämmelser böra gälla för hela västkusten.

Vi anse alltså, att utskottet bort hemställa,

att riksdagen med avslag å Kungl. Maj:ts förevarande proposition och med bifall till de i ämnet väckta motionerna måtte antaga följande

F ö r s l a g

till

L a g

angående ändring i 3 § 3 st. lagen den 27 juni 1896 (nr 42 s. 1) om rätt till fiske.

Härigenom förordnas, att 3 § 3 st. lagen den 27 juni 1896 om rätt till fiske skall i nedan angivna del erhålla följande ändrade lydelse:

I Göteborgs och Bohus samt Hallands län *ävensom vid Skånes västra kust* äge varje svensk undersåte även eljest rätt att med rörlig redskap, vartill i förevarande fall hänföres jämväl mindre ålryssja, utöva fiske eller agntäkt vid annan strand; dock gälle härvid i avseende å det vatten, som finnes till och med etthundraåttio meter från det ställe invid stranden, där stadigt djup av två meter vidtager, följande undantag:

fiske efter — -- — Finsbolandet.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1930.

samt följande

F. ö r s l a g

till

L a g

angående utsträckt tillämpning av lagen den 22 juni 1928 (nr 184) om ersättning till strandägare för mistad fiskerätt.

Härigenom förordnas som följer:

Vad i lagen den 22 juni 1928 om ersättning till strandägare för mistad fiskerätt är stadgat för det fall att fiske med rörlig redskap vid strand inom Göteborgs och Bohus eller Hallands län blivit fritt skall jämväl äga tillämpning, såvitt den ändring i lagen om rätt till fiske, som träder i kraft den 1 juli 1930, medför att varje svensk undersåte erhåller rätt att utöva fiske med rörlig redskap, vartill i förevarande fall hänföres jämväl mindre ålryssja, vid strand inom Skåne, där sådan rätt enligt äldre lag var förbehållen strandens ägare.

Framställning om ersättning enligt denna lag vare ansedd såsom i rätt tid gjord, där den skett före den 1 juli 1935.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1930.